

kunne komme med Forslag paa Dumping-omraadet og med Hensyn til Herrekonfektionen, men ganske vist dertil knyttede den Betingelse, at Skotøjsforslaget ikke maatte føres ned i Salen.

Denne Betingelse er efter min Mening af den Art, at den Mand, der har stillet den, ikke har Ret til at gaa ud og tale til de Vælgere, der er interesserede i et borgerligt Samarbejde i den Forstand, hvori dette har været taget mellem Venstre og Konservative. Han har ikke Ret til at gaa ud og tale til Vælgerne om, at et andet Parti har sveget dette Samarbejde eller vist manglende Interesse derfor, thi han har selv blottet den dybe Mangel paa Forstaaelse af, at dette Samarbejdes første og vigtigste Betingelse, som aldrig kan glemmes og aldrig bør glemmes, for den, for hvem dette er mere end politiske Manøvrer, for den, for hvem det er en Overbevisning om, at kun ad den Vej er det muligt at føre den Politik, man anser for den rette, er det, at der skal være lige Kaar for de to Partier. Det skal ikke være saaledes, at Partiet Venstre mener at kunne sige til det konservative Folkeparti: Om dette Forslag maa I forhandle, om hint ikke, med disse Folk maa I tale, med hine ikke. Den Mand, der taler saaledes, har ingen Forstaaelse af det, der er den bærende Tanke i det, som jeg kalder det borgerlige Samarbejde.

Det er jo herligt at høre denne Tale om det borgerlige Samarbejde fra Venstres Side. Den er ikke ny for os, det konservative Folkeparti har fra sin Stiftelse holdt paa, at det var den Tanke, som ud i Fremtiden maatte samle de borgerlige Vælgere i By og paa Land. Jeg siger her borgerlige Vælgere, og jeg gentager, hvad jeg tidligere har sagt, naar jeg brugte denne Betegnelse, at heri ligger ikke noget Forsøg paa at betegne Socialdemokrater og Radikale som Ikke-Borgere. Ikke paa nogen Maade. Det er heller ikke min Hensigt, men det er en Gang blevet en kort Betegnelse, og som saadan bruger jeg det, men jeg ønsker altsaa ikke at misforstaas. Det er glædeligt at høre Partiet Venstre tale om det borgerlige Samarbejde. Men hvorledes lød Talen efter Valget i 1924? Var det det, Venstre gik ud og sagde til sine Vælgere, at de vilde? Nej, de gik ud og sagde, at Venstre vilde være sig selv, det blev sagt, og det blev sagt meget stærkt. Var der Tale om borgerligt Samarbejde før Valget 1926? Jeg hørte det ikke. Jeg ved ikke, om Ministe-

ren er i Stand til at staa op og dokumentere en eneste officiel Venstreudtalelse lydende paa, at efter Valget vilde Venstre gaa ind i et borgerligt Samarbejde. Og hvorledes var Stillingen efter Valget 1926, da Ministeriet dannedes? Skete der saa det, at man sagde: Vi danner et Ministerium paa det borgerlige Samarbejdes Grund? Nej, det, man sagde, var: Vi danner et Ministerium paa Venstres Støttemer, og vi tager Støtten, hvor Støtten er at faa. Den højtærede Finansminister har jo formuleret det saaledes, at det kunde blive nødvendigt under de politiske Forhold at arbejde med et skiftende Fler-tal. Og her er det, vi siger til Venstre: Det konservative Parti har altid ønsket og ønsker fremdeles, at der maa bestaa et borgerligt Samarbejde, men den første og den vigtigste, den uomgængelige Betingelse er denne, at det sker paa lige Vilkaar. Efter Valget henvendte Regeringen sig til det radikale Parti, først derefter til det konservative Parti med et Spørgsmaal, som havde Mening overfor det radikale Parti, der havde tilraadet Dannelsen af en Samlingsregering og nu saa noget andet etableret, men som ikke havde Mening overfor det Parti, der havde tilraadet Dannelsen af en Venstreregering — det Spørgsmaal, om man var villig til at give Ministeriet Arbejdsfred.

Man har altsaa aldeles ikke fra Regeringens Side paa noget Tidspunkt givet officielt Udtryk for dette, som Handelsministeren nu kommer og taler om, det borgerlige Samarbejde. Det hører vi først nu, og vi hører det nu saaledes, at Ministeren i Virkeligheden kun kan bruge dette Udtryk ved at give det Tilføjelsen „paa bredeste Grundlag“. Og ved dette Ord „paa bredeste Grundlag“ fortøner pludselig det hele sig, thi hvorledes er dette Begreb borgerligt Samarbejde opstaaet? Historisk stammer det fra Valget i 1920, da der paa den ene Side stod de Partier, som Venstre ved enhver Lejlighed kaldte de røde Partier, Socialdemokratiet og det radikale Parti, og paa den anden Side stod Venstre og det konservative Parti. Jeg behøver ikke at drage mange Minder frem fra Perioden 1920—24, men naar nu Handelsministeren siger, at han stedsse har været en Tilhænger af borgerligt Samarbejde paa det bredeste Grundlag som ogsaa omfattende det radikale Parti, saa behøver jeg kun at minde om een Ting, om Kuldebatterne, der fandt Sted den Gang, saa vil enhver, der overværede disse Debatter, forstaa, at den Gang var Ministeren